

ПЕРЕДМОВА

Дитячий світ — це безмежний духовний простір, який ми, видавці, педагоги, письменники, вихователі і батьки, повинні заповнити безцінним скарбом, назва якому — знання. Допитлива дитяча душа, мов губка, вбирає в себе багатство рідної мови, природи, народної творчості. Слово, музика, малюнок є важливими засобами для формування духовності дитини, її переконань, розвитку особистості, виховання здатності бути творцем краси та її ревним захисником.

Саме на цих принципах і побудована книжка, яку ми пропонуємо вчителям, вихователям і дбайливим батькам. Твори в збірнику подано не за порами року, як у більшості подібних видань, а розмежовано за тематичними розділами: про рідну землю, дитячий садочок, родину, книжку, природу, свято, хліб, мову, ігри тощо.

Для кращого розуміння змісту творів варто попередньо підготувати маленьких слухачів, пояснивши в деталях речі, з якими їм не доводилося зустрічатися в житті. І, звичайно, необхідно починати заняття з опитування, що саме дітям уже відомо. Досвідчені педагоги радять по-спільно використовувати твори з різних розділів — адже це викличе в дитини більшу зацікавленість, урізноманітнить її сприйняття, розвиватиме мислення і творчу уяву. Однак перехід має бути логічно вмотивований, ілюстрований цікавими прикладами.

Успішне навчання значною мірою залежить від того, як буде подано художній матеріал. Виразне, проникливе читання вірша, оповідання, казки перетворює звичайне заняття на театр слова, викликаючи в дитини емоційне сприйняття, піднімає твір до мистецького рівня.

Не менш важливо сформувати у вихованців ціннісне ставлення до літератури, звертати їхню увагу на прізвища авторів літературних творів, а також на художні засоби, які використовують поети і письменники. Крім того, вихователь повинен навчити дітей чітко визначати твори за жанровою різноманітністю: колисанка, забавлянка, народна пісня, легенда, казка, усмішка, гра, вірш, оповідання. Тому в збірнику представлено широку палітру авторських та фольклорних літературних творів.

Багатовікова педагогічна практика стверджує: без художнього слова людина виростає емоційно безбарвною, духовно збідненою. Наше завдання — підготувати дитину до життя, заклавши основи її повноцінного розвитку в майбутньому.

Ігор Січовик

МІЙ САДОЧОК, ЯК ВІНОЧОК

До садочка

До дитячого садочка
Йдуть веселі діточки,
Будуть вчитися ліпити,
Малюватимуть хатки.
Зроблять квіти для віночка,
Вивчать віршики, пісні.
А казки такі почують,
Що розкажуть і мені...

Катерина Перелісна

Здрастуй, хлопчику маленький!

Здрастуй, хлопчику маленький!
Йди в кімнату, ручку дай.
Хоч у нас ти і новенький —
Не соромсь, за стіл сідай.
Будеш снідати із нами:
Ось оладки, осьде чай.
Плачеш? Хочеться до мами?
Ой, не треба, не скучай!
В нас ведмедик є і м'ячик.
Коник он стоїть в кутку...
Подивись, ніхто не плаче
У дитячому садку.

Марія Познанська

Правда ж, мамо, я великий?

Правда ж, мамо, я великий?
Сам взуваю черевики,
Зашнуровую шнурочки.
Сам вбираюся в сорочку.
Сам лице і руки мию,
Сам зачісуватись вмію,
І не плачу я ніколи...
Скоро вже піду до школи!

Марія Познанська

Наш Іванко

Наш Іванко в дитсадку
Як барвінок у вінку,
А навколо нього друзі
Як весною квіти в лузі.
Завели швидкий танок,
Звеселили дитсадок.

Іванна Блажкевич

МОЇ ІГРАШКИ Й ЛЯЛЬКИ

Мої іграшки

Є у мене три коня,
Дві корови, цуценя,
Кішка, трое кошенят,
П'ять веселих каченят,
Равлик, мавпа, лев, змія,
Слон, лелека і свиня.
Всі живуть в моїй кімнаті,
Мир і злагода у хаті.

Тетяна Малахова

Важке слово

Вже зна вся вулиця, що в Гриця
Новенький є велосипед.
Ось Гриць летить, неначе птиця, —
Аж спав кашкет.
Але... не вимовить він слово —
Ве-ло-си-пед.

Петро Ребро

Моя ляля

Є ляля у мене,
Схожа на мене,
Ну просто як менша
Сестричка моя:
В обох нас косички,
В обох круглі личка,
І навіть всміхається ляля, як я.
Однакові очі і в неї, і в мене;
Однакові плаття: зелене й зелене.
І в неї косинка, і в мене косинка,
І навіть зовуть нас так само:
Маринки.

Марія Познанська

Моя сопілка

Зріжу я вербову гілку,
Не товсту і не тонку,
І зроблю собі сопілку
Й буду грати на лужку.
На лужку усі співають —
Бджоли, коники, пташки,
Та ніхто ще з них не знає,
Що є й гарні сопілки.

Катерина Перелісна

Веселий змій

День врочистий у Андрія:
Запускає хлопчик змія!
Хвіст у змія лопотить.
— Чи злетить, чи не злетить?
Полетів! Ур-ра! — Все вище...
Тільки вітер в нитці свище.
— Зупиняй! — Васько гука. —
Бо зіб'ємо літака!

Володимир Чубенко

Пілот

Я сідаю в свій літак,
За кермо беруся отак,
На педалі ставлю ноги —
Приберіть kota з дороги!

Галина Малик

Коники

У скверику новесенькі
Є коники-гойдалочки.
З Івасем та Олесиком
Гойдалися дві Галочки,
Ото якби для втіхи їм
Ще й ковані копитця,
Так цокали б, так їхали б,
Що любо подивиться!

Тамара Коломієць

Моторний коник

Коник цілий день стрекоче —
Завести моторчик хоче.
Ми спіймали стрибунця:
— Покажи-но двигунця!..
Він почав ногою смикать,
Мов заводить мотоцикла:
“Цик-цик-цик!
Цик-цик-цик!..”
І, завівшись, хутко зник.

Володимир Чубенко

Донине прохання

Тихо, тихо, тату, цить!
В нашій хаті ляля спить.
Біля лялі на подушці
Спить ведмедик в теплій
шубці.
Потихеньку ж там ходи,
Ведмежатка не збуди.

Василь Дубина

Самоскид

Як під'їхав самоскид,
А я — кидь! кидь! кидь! —
Яблук повен самоскид.
Я повіз його в сарай,
А тепер ти, самоскиде,
Сам скидай.

Дмитро Чередниченко

Гра у сніжки

На галяві край доріжки
Полетіли влучні сніжки,
І почався білий бій,
Закрутився у сувій.
Закрутився, покотився,
Під горою зупинився.
Зверху сніг і знизу сніг,
І ніхто узнать не міг,
Де чиї стирчали ніжки.
Ой весела гра у сніжки!

Платон Воронько

На ковзанах

Шапочка-вушаночка,
Кожушок.
У руці ковзунчики —
Цок та цок.
Я свої ковзунчики
Пригвинчу,
По льоду зеленому
Полечу!
Гей, летіть, летіть, летіть,
Ковзани,
Ти, вітрець, попробуй-но —
Дожени!

Інна Кульська

Новенькі сани

У маленької Оксани
Є прудкі новенькі сани,
Та Оксані прикро й гірко —
Сани не везуть на гірку.

Василь Литвиненко

Ковзани

У сестри є ковзани, —
Ціле горечко мені!
Як іде тепер гуляти,
То мене не хоче брати:
“Я на ковзанку іду —
Упадеш там на льоду”.
Нащо б я таке казав?
Я ще й разу не упав.

Катерина Перелісна

Чарівне яєчко

Знесла курочка яєчко,
Звичайнісіньке, просте.
На столі кладе скраєчку:
— Завтра з братиком з'їсте!
Я яєчко не розбила —
З нього писанку зробила.
Вже яєчко не просте,
А як сонце — золоте.
І мені сказала птиця:
— Ти, Оленко,— чарівниця!

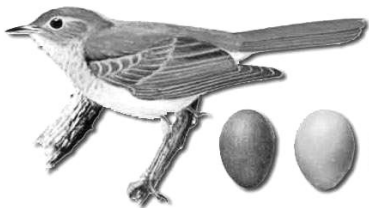
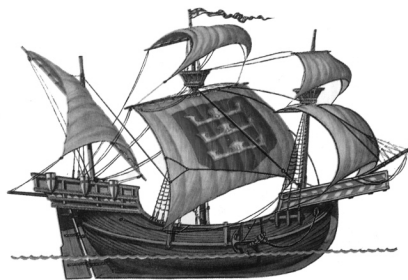
Ігор Січовик

Корабель

Корабель-всюдихід
Обійшов цілий світ
Та й до рідного берега
Швидко пливе:
— Де блукав, де бував,
А такого берега не видав...
— А де ж твої очі, кораблику?
— А в капітана.

Дмитро Чередниченко

Свисток

Із верби біля ставка
Я зробив собі свистка.
Тим свистком після дощу
Солов'я пересвищу.

Петро Король

Овочеві іграшки

Цар Іван —
З кукурудзи качан,
За ноги тичка,
За вуса — мичка.
Цариця Марія —
Плаття з бадилля.
Коси — з клоччя,
Зернятка — очі.
Жили так:
Їли мак,
Спали в діжці,
Катались на кішці.
До-о-вго б царювали,
Кури їх склювали!

Лідія Повх

Лялька під дощем

Зіна вкладалася спати. А надворі почалася гроза. Гримів грім, з-за Дніпра насувались чорні хмари. По залізному даху зашумів дощ.

Блиснула блискавка, на мить стало ясно, як удень. Зіна побачила: на подвір'ї стоять калюжі води, йде дощ. Ой горе, що ж це таке? — на лавці, під дощем, лежить її лялька Зоя.

Вона забула Зою на лавці. Як же це трапилось? Як же вона не згадала про Зою, лягаючи спати, як же вона не подумала про неї, коли почалася гроза?

Зіні стало важко, і вона заплакала.

Зіна встала з ліжка, тихо відкрила двері, побігла на подвір'я. Дощ миттю змочив її сорочечку. Вона підбігла до лавки, взяла Зою, пригорнула її до грудей.

Коли Зіна відкрила двері, мама включила світло й широко відкритими від страху очима дивилась на порожнє ліжко.

Побачивши Зіну з притуленою до дитячих грудей лялькою, мама перевела дух.

Вона зняла рушник, витерла Зіну, перевдягла в суху сорочечку. Давши рушник, сказала:

— Витри ж і Зою... Як же це ти її забула на лавці?

— Ніколи більше цього не буде, матусю...

Василь Сухомлинський